

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2009. október 9. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A testi sértés büntette miatt a **vádlt** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2009. május 21. napján kihirdetett **8.B.436/2007/29.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A kiszabott börtön és közügyektől eltiltás tartamát **egyezően 3 (Három) évre s ú l y o s í t j a** és a vádlottat további mellékbüntetésül a **gyermek- és ifjúság-felügyelő foglalkozástól 3 (Három) évi eltiltásra is í t é l i .**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben társtettesként elkövetett garázdaság büntette miatt alkalmazott 3 év próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátást megszüntette. A vádlott bűnösségét testi sértés büntetében és kiskorú veszélyeztetésének büntetében mondta ki. E három bűncselekmény miatt halmazati büntetésül 2 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyész a vádlott terhére, súlyosításért, hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása végett;
- a vádlott és a védő elsősorban a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, felmentése, másodsorban eltérő minősítés, a testi épség elleni bűncselekmény súlyos testi sértés büntettekénti minősítése, összességében enyhítés, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztendő börtön kiszabása érdekében.

A védő a fellebbezésüket írásban részletesen indokolta, ebben már az elsőfokú bíróság tényállás-megállapító tevékenységét is támadta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és az ügyész a nyilvános ülésen **(tanú neve)** nyomozati vallomásának a bizonyítékok sorából történő kirekesztésére tett indítványt, mert álláspontja szerint e tanú a Be. 86. § (2) bekezdése értelmében kizárólag abban az esetben lett volna tanúként kihallgatható, amennyiben törvényes képviselője ehhez a hozzájárulását megadta volna. Tekintettel arra azonban, hogy ilyen hozzájárulást a törvényes képviselő nem tett, a tanú nem lett volna kihallgatható. A tanúvallomás bizonyítékkénti mellőzése ugyanakkor - a főügyészségi álláspont szerint - az elsőfokú tényállást nem teszi megalapozatlanná, mert a 14. életévét időközben már meghaladott tanú a tárgyaláson az ügy lényegére már nyilatkozott. A most vázolt eljárásjogi körben az ügyész Legfelsőbb Bírósági Büntető Kollégiumi véleményre is hivatkozott.

Kizárólag az ügyész súlyosítást célzó fellebbezése alapos, egyebekben a fellebbezések alaptalanok.

Az elsőfokú tényállás kismértékű megalapozatlanságban szenved, mert valamennyi, a testi sértéssel kapcsolatos okfolyamat megítélése szempontjából releváns tény, körülményt nem tartalmazza [Be. 351. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont II. fordulata]. A másodfokú bíróság a kismértékű megalapozatlanságot a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján - főügyészségi indítványra, de hivatalból is - akként küszöbölte ki, hogy a tényállást a következőkkel kiegészítette:

A sértettet a kórházban megvizsgálták, ekkor azonban még nem észlelték a lép repedését, sérülését, és a sértett annak érdekében, hogy az eredményekre ne kelljen várakoznia, önként elhagyta a kórházat, később azonban állapotának rosszabbodása miatt a nevelőintézet gépkocsijával ismételten beszállították oda.

Kiegészítette továbbá a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását az alábbiakkal: a Köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. tv. 10. § (2) bekezdésében írtak szerint a nevelőnek tiszteletben kell tartania a gyermek emberi méltóságát, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek nem vethető alá testi fenyegetésnek. A felhívott törvényhely 19. § (7) bekezdés a) és h) pontja a nevelő, pedagógus kötelezettségét írja elő, amely szerint alapvető kötelessége a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről és személyiségének fejlődéséről való gondoskodás. Ezeket a

Bf.II.228/2009/7.

szabályokat, mint speciális foglalkozási szabályokat a vádlott szándékosan megszegte.

A vádlott szakképzettséget igénylő foglalkozása: gyermek- és ifjúság-felügyelő.

A most írtaknak a további mellékbüntetés kiszabása szempontjából van jelentősége.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával a szükséges és lehetséges mértékben lefolytatta a bizonyítási eljárást, melynek eredményeképpen túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely a most írt kiegészítésekkel vált teljes mértékben irányadóvá a felülbírálat számára.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyésznek a nyomozás során még kiskorú (**tanú neve**) tanú kihallgatása törvényességével kapcsolatos aggályát, okfejtését.

A Be. 86. § (2) bekezdése helyes értelmezése kizárólag abban az esetben követeli meg a 14. életévét be nem töltött személy esetén a tanúvallomás törvényes képviselői hozzájáruláshoz kötését, amennyiben a tanút a büntetőeljárás törvény értelmében akár abszolút, akár relatív mentességi jog, azaz tanúvallomás megtagadási jogosultság illeti meg, és miután az erre történt figyelmeztetésre akként válaszol, hogy nem él a törvényben biztosított jogával, hanem vallomást tesz, a nagykorú törvényes képviselő kontrollja biztosítja azt az eljárásjogi garanciát, amellyel mintegy megvétőzhatja a kiskorú tanú esetleg közeli hozzátartozójára vagy saját magára terhelő tanúvallomásának megtételét, ha a tanú nem képes a vallomás megtagadásának jelentőségét megítélni. Összességében a tanúk két csoportja: az egyfelől testi, szellemi vagy egyéb állapota miatt korlátozott megítélési képességű [Be. 81. § (1) bekezdés c) pont], másrészt a mentességi joggal illetett tanú [Be. 82. § (1) bekezdés a) és b) pont] esetén kerülhet szóba a törvényes képviselő hozzájárulási jogosultsága. A jelen esetben a tanú kizárólag a második kategóriába eshetett volna, mert önmagában életkorára visszavezethetően nem tekintendő a Be. 81. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alanyi körbe tartozónak. Ebben irányadó a törvényen alapuló bírói gyakorlat, amint azt részletesen dogmatikai útmutatás formájában ki is fejtette a büntetőeljárás magyarázata I. kötet 13. pótlás 348/5. lapszám alatt, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Bkv.68/IV/1. pontja alatt írtak.

Következésképpen helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a tanú nyomozás során tett vallomását is felhasználta, azt a bizonyítékok sorába beállította, és abban is, hogy a tanú tárgyaláson tett vallomását összevetette korábbi nyomozati vallomásával. A kifejtettek miatt tehát a tanúnak a nyomozás során tett vallomása nem rekeszthető ki a bizonyítékok sorából.

Az egymással szembenálló bizonyítékokat az elsőfokú bíróság perrendszerűen, iratszerűen és logikusan, az elvárhatóság követelményeinek is mindenben megfelelően mérlegelte. Kellően elmélyült indokát adta annak, hogy a vádlott tényelődásával szemben miért a terhelő bizonyítékokat fogadta el. Részletesen foglalkozott a

rendelkezésre álló szakértői vélemények megállapításaival is. Indokai helytállóak és meggyőzőek.

A vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezések nem más, mint a bizonyítékok eltérő mérlegelését célozzák. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott ténybeli tagadásával szemben a sértetti vallomást és az azt támogató bizonyítékokat fogadta el.

A bizonyítékok egyenként történő megvizsgálása, bizonyító erejük megítélése, egyenként és összességükben való értékelése, mérlegelése az elsőfokú bíróság monopóliuma. Megalapozott elsőfokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a felülbírálat során. Miután a tényállás utóbb apró hiányosságok kiküszöbölésével mindenben megalapozottá vált, a mérlegelés támadásán keresztül a vádlott felmentését célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére is - ide nem értve a próbára bocsátással érintett cselekvőséget, ahol a bűnösség kimondására már korábban jogerősen sor került - és nem tévedett abban sem, amikor az un. *con-causa* (együttható ok) kérdéskörében az orvosi diagnosztikai tévedést úgy tekintette, mint amely a büntetőjogi felelősséget nem zárja ki. A vádlott a bántalmazással indította el azt az okfolyamatot, amely végül is az életveszélyes állapot kialakulásához és a sértett 10 %-os, maradandó testi fogyatékoságot eredményező testi sérülésének, lépének eltávolításához vezetett. Ezt a jogi álláspontot támasztja alá hasonló tényállás mellett a BH 2008. évf. 206. számú jogeset is.

Az elsőfokú bíróság minősítési álláspontja is törvényes. Ebben a körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a vádlott szándéka a testi épség elleni bűncselekmény esetében nem eshetőleges, hanem egyenes volt. Az az elkövető ugyanis, aki lábbal, nagy erővel, kétszer belerúg a fiatalos sértett oldalába, Bf.II.228/2009/7.

nyilvánvalóan kívánja a testi sérülés bekövetkezését; abban viszont nem tévedett az elsőfokú bíróság, hogy az ebből kialakult életveszélyre a vádlott hanyag gondatlansága terjedt ki. Az irányadó történeti tényállás maradéktalanul alapot ad mindkét bűncselekmény valóságos heterogén halmazának megállapítására (l. Bírósági Határozatok 1997. évf. 469. sz. jogesetét is).

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, ezek helyesbítésre szorulnak:

- nem enyhítő, mert nem értékelhető sértetti közrehatásként, hogy a sértett „visszabeszélt” a nevelésével, felügyeletével megbízott vádlottnak, hiszen a más által a WC helyiség összepiszkításának feltakarítása miatt - figyelemmel az általános

társadalmi közfelfogásra is - a különleges nevelést igénylő, sérültebb lelki jegyekkel jellemezhető sértett joggal lázadozott;

- ugyanakkor további enyhítő az időmúlás, de - figyelemmel a halmazatra - nem súlyosító, hogy a vádlott ifjúság elleni bűncselekménye tényleges testi sérülést okozott, mert az a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

Ugyanakkor a késedelmes orvosi beavatkozás, mint együtttható ok, jelen esetben enyhítő körülményként sem értékelhető, hiszen a sértett a vádlott magatartására visszavezethetően eleve késedelmesen került orvoshoz.

Figyelemmel a kiegészített, illetve helyesbített bűnösségi körülményekre, arra, hogy a vádlott a korábban a köznyugalom elleni bűncselekmény miatt alkalmazott próbára bocsátás hatálya alatt két, súlyos beszámítású bűncselekményt is elkövetett foglalkozása szabályainak súlyos és szándékos megsértésével a 18. életévét be nem töltött sértett sérelmére, jelentős mértékű súlyosítás indokolt úgy a fő-, mint a mellékbüntetést tekintve.

A vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés kerete kettőtől tizenkettő évig terjed. A most kifejtettekre figyelemmel a két év törvényi minimumban meghatározott főbüntetés indokolatlanul és aránytalanul enyhe, annak lényeges súlyosítása indokolt. A közügyektől eltiltás mértéke sem igazodik kellően a vádlott által elkövetett bűncselekmény jellegéhez és a személyében rejlő társadalomra veszélyességhez.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az ügyész súlyosítást célzó fellebbezését alaposnak ítélve a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, a fő- és mellékbüntetést súlyosította. A cselekmény súlyára figyelemmel csak végrehajtandó szabadságvesztés áll arányban a büntetési célokkal, de nyilvánvaló, hogy most már a tartamra figyelemmel a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére nincs is törvényes lehetőség.

A tényállás kiegészítéséhez képest megállapítható, hogy a vádlott a testi épség elleni és az ifjúság elleni bűncselekményt egyaránt foglalkozása szabályainak szándékos megszegésével követte el [Btk. 56. § (1) bekezdés a) pont]. Ezért az elsőfokú bíróság által alkalmazott mellékbüntetés mellett a másodfokú bíróság a rendelkező részben megnevezett foglalkozásától három évi időtartamban történő eltiltásra is ítélte a vádlottat, figyelemmel a Btk. 57. § (1) bekezdésében írtakra.

Egyebekben, mivel az elsőfokú bíróság egyéb ítéleti rendelkezései törvényesek, azt a Be. 371. § (1) bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta a másodfokú bíróság.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-a zárja ki.

S z e g e d , 2009. október 9.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk..Katona Tibor sk..Mezőlaki Erik sk.
a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.228/2009/7. számú ítélete és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 8.B.436/2007/29. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2009. október 9.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke